

1. 🎓 Projekto pristatymas ir užduotys

Problema

Informacijos trūkumas apie donorystę visuomenėje.

Visuomenėje trūksta informacijos apie donorystę, todėl svarbu edukuoti žmones apie jos naudą ir svarbą. Dėl nepakankamo informuotumo, donorystės mastai nėra pakankami, nors poreikis nuolat auga. Šis projektas skirtas spręsti šią problemą, kuriant įtikinamą žinutę, kuri įkvėptų ir edukuotų visuomenę.

Projekto tikslas

Sukurti **įtikinamą žinutę**, kuri **įkvėptų** ir **edukuotų**.

Projekto tikslas yra sukurti žinutę, kuri ne tik informuotų apie donorystės svarbą, bet ir įkvėptų žmones tapti donorais. Žinutė turėtų būti aiški, paveiki ir atsižvelgti į dažniausiai pasitaikančius mitus bei klaidingas nuomones apie donorystę.

Užduotys

- Informacijos rinkimas
- Tikslinės auditorijos nustatymas
- Teksto kūrimas
- Vizualizavimas/pristatymas

Projektą sudaro keturios pagrindinės užduotys: 1) Informacijos rinkimas apie donorystę Lietuvoje ir pasaulyje. 2) Tikslinės auditorijos nustatymas, kuriai bus skirta žinutė. 3) Įtikinamojo teksto kūrimas, atsižvelgiant į surinktą informaciją ir auditoriją. 4) Žinutės vizualizavimas arba pristatymo paruošimas.

Vertinimo kriterijai

- Informacijos **tikslumas**
- Žinutės **paveikumas**
- **Kūrybiškumas**
- **Pristatymo kokybė**

Mokytojas vertins projektus pagal šiuos kriterijus: 1) Informacijos tikslumas ir patikimumas. 2) Žinutės paveikumas ir gebėjimas įtikinti auditoriją. 3) Kūrybiškumas ir originalumas. 4) Pristatymo kokybė ir aiškumas.

2. 🎓 Donorystės samprata ir aspektai

Donorystė: kas tai?

Donorystė – neatlygintinas organų, audinių ar kraujo davimas.

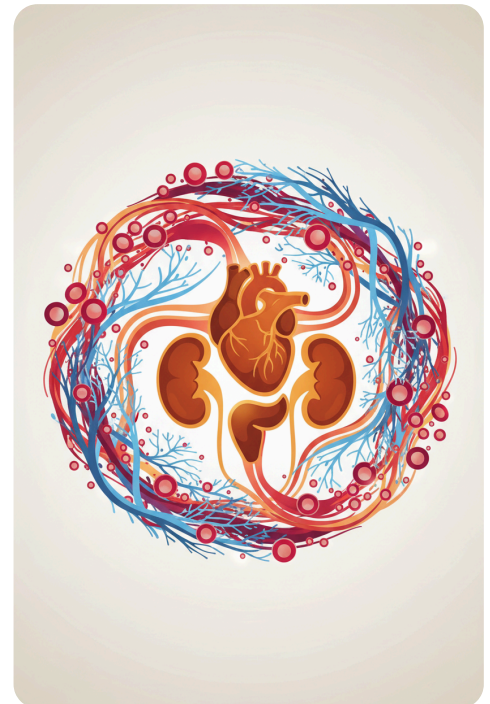
Donorystė apibrėžiama kaip neatlygintinas procesas, kurio metu asmuo aukoja savo organus, audinius ar kraują kitam asmeniui, kuriam to reikia. Šis altruistinis veiksmas gali išgelbėti gyvybę arba pagerinti sergančiojo gyvenimo kokybę.

Donorystės rūšys

- **Organų** donorystė
- **Audinių** donorystė
- **Kraujo** donorystė

Yra keletas pagrindinių donorystės rūšių. Organų donorystė apima gyvybiškai svarbių organų, tokių kaip širdis, kepenys ar inkstai, paaukojimą. Audinių donorystė apima tokių audinių kaip ragenos, odos ar kaulų paaukojimą. Kraujo donorystė – tai kraujo komponentų, pavyzdžiui, eritrocitų, trombocitų ar plazmos, paaukojimas.

Teisiniai aspektai Lietuvoje (1)

Donorystę Lietuvoje reglamentuoja **Žmogaus audinių ir organų donorystės ir transplantacijos įstatymas**.

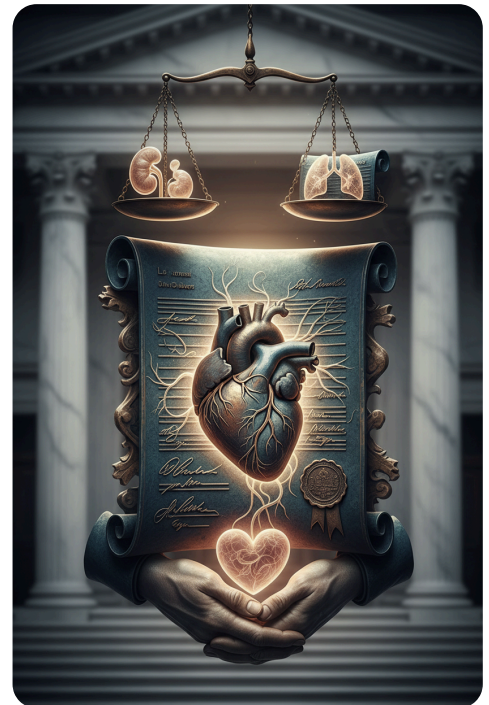
Lietuvoje donorystės procesą reglamentuoja specialus įstatymas, kuris nustato donorystės ir transplantacijos sąlygas, tvarką bei reikalavimus. Šis įstatymas užtikrina donorių ir recipientų teises bei saugumą.

Teisiniai aspektai Lietuvoje (2)

Svarbu: **rašytinis sutikimas** po mirties.

Organų donorystei po mirties būtinas rašytinis asmens sutikimas, išreikštas jam gyvam esant, arba artimųjų sutikimas, jei asmuo nėra pareiškęs savo valios. Tai užtikrina, kad donorystė atitinka asmens valią ir etinius principus.

Statistika Lietuvoje

Informacija apie donorių ir transplantacijų skaičių prieinama **Nacionaliniame transplantacijos biure**.

Oficialią statistiką apie donorystę ir transplantacijas Lietuvoje galima rasti Nacionalinio transplantacijos biuro interneto svetainėje. Ši statistika apima duomenis apie atliktų transplantacijų skaičių, laukiančiųjų transplantacijos sąrašus ir kitą svarbią informaciją.

Mitai apie donorystę (1)

Mitas: **Gydytojai nesistengs manęs išgelbėti, jei būsiu donoras.**

Tai klaidingas įsitikinimas. Gydytojų prioritetas yra išgelbėti paciento gyvybę, nepriklausomai nuo jo donorystės statuso. Donorystė svarstoma tik tada, kai konstatuojama smegenų mirtis ir nėra jokių galimybių išgelbėti paciento gyvybę.

Mitai apie donorystę (2)

Faktas: **Gydytojai visada stengiasi išgelbėti gyvybę.**

Medicinos personalas visada deda visas pastangas, kad išgelbėtų paciento gyvybę. Donorystė tampa aktuali tik tada, kai visos kitos priemonės yra išsemtos ir konstatuojama smegenų mirtis.

Etiniai aspektai

Svarbu: **Sąmoningas apsisprendimas ir altruizmas.**

Donorystė yra etinis pasirinkimas, paremtas sąmoningu apsisprendimu ir altruizmu – noru padėti kitam žmogui. Svarbu, kad sprendimas dėl donorystės būtų priimtas laisvai ir informuotai.

Nauda visuomenei

Donorystė **gelbsti gyvybes ir gerina gyvenimo kokybę.**

Donorystė turi didelę naudą visuomenei, nes ji leidžia išgelbėti gyvybes žmonėms, sergantiems sunkiomis ligomis, ir pagerinti gyvenimo kokybę tiems, kuriems reikalinga transplantacija. Tai taip pat skatina bendruomeniškumą ir solidarumą.

3. ? Išspręsk viktoriną. Įrašyk teisingo atsakymo raidę prie kiekvieno klausimo.

1. Kas yra donorystė?	A. Savanoriškas organų ar audinių dovanojimas B. Tik kraujo davimas C. Valstybės prievolė skirti organus D. Privalomas organų paėmimas po mirties
2. Ką galima paaukoti iš žmogaus organų?	A. Raumenis, kaulus, sausgysles B. Plaukus, nagus, odą C. Širdį, kepenis, inkstus D. Skrandį, blužnį, tulžį
3. Ar Lietuvoje donorystė yra legali?	A. Tik su specialiu leidimu B. Tik kraujo donorystė C. Taip, ją reglamentuoja įstatymai D. Ne, tai uždrausta

4. Koks pagrindinis donorystės principas?	<ul style="list-style-type: none">A. Finansinė kompensacijaB. Valstybės nurodymasC. Privalomas dalyvavimasD. Savanoriškumas ir neatlygintinumas
5. Ar galima atšaukti sutikimą būti donoru?	<ul style="list-style-type: none">A. Tik po 10 metųB. Ne, sutikimas negaliojaC. Taip, bet kuriuo metuD. Tik su teismo leidimu
6. Kas negali būti organų donoriais?	<ul style="list-style-type: none">A. Asmenys su tam tikromis infekcijomisB. Rūkantys asmenysC. Turintys antsvorioD. Vyresni nei 60 metų
7. Kaip galima išreikšti savo sutikimą būti donoru?	<ul style="list-style-type: none">A. Paskelbti socialiniuose tinkluoseB. Informuoti kaimynusC. Užpildyti donoro kortelęD. Pranešti darbdaviui
8. Kodėl svarbu būti organų donoru?	<ul style="list-style-type: none">A. Tai padidina valstybės biudžetąB. Tai pagerina medicinos įstaigų reputacijąC. Tai padeda sumažinti nedarbąD. Tai gali išgelbėti gyvybes
9. Ar donoro šeima turi mokėti už organų paėmimo procedūrą?	<ul style="list-style-type: none">A. Priklauso nuo donoro statusoB. Taip, dalį išlaidųC. Taip, visas išlaidasD. Ne, visos išlaidos apmokamos
10. Koks yra dažniausias mitas apie donorystę?	<ul style="list-style-type: none">A. Donorystė pažeidžia religinius įsitikinimusB. Gydytojai nesistengs manęs išgelbėtiC. Donoras gauna finansinę kompensacijąD. Po donorystės kūnas bus subjaurotas

4. Informacijos rinkimas ir analizė

Grupės

Pasiskirstykite į 3-4 mokinių grupes.

Mokiniams reikia pasiskirstyti į grupes po 3-4 žmones. Tai padės efektyviau rinkti ir analizuoti informaciją apie donorystę.

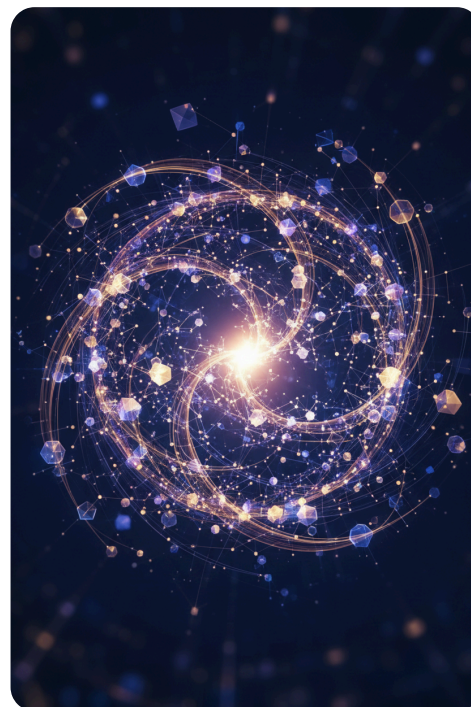

Užduotis

Išanalizuokite pateiktą informaciją.

Surinkite papildomos informacijos apie donorystę.

Grupės analizuoja pateiktą informaciją apie donorystę Lietuvoje. Renka papildomos informacijos apie organų, audinių ir kraujo donorystę, jos teisinius aspektus, statistiką ir sėkmės istorijas.

Aspektai

- Teisiniai aspektai
- Statistika
- Sėkmės istorijos

Grupės turi atkreipti dėmesį į donorystės teisinius aspektus Lietuvoje, donorystės statistiką ir sėkmės istorijas.

Mitus

Aptarkite dažniausiai pasitaikančius mitus apie donorystę.

Grupės aptaria dažniausiai pasitaikančius mitus ir klaidingas nuomones apie donorystę.

Rezultatų fiksavimas

Užsirašykite svarbiausius punktus.

Grupės užsirašo svarbiausius punktus, kuriuos aptarė ir išanalizavo. Tai padės pristatant rezultatus.

5. 🏠 Žinutės kūrimas ir vizualizavimas

Namų darbai (1)

Sukurkite įtikinamą tekstą.

Mokiniai turi sukurti įtikinamą tekstą, remdamiesi surinkta informacija ir pasirinkta auditorija. Tekste turi būti aiškiai išdėstyta donorystės svarba, jos nauda ir atsakymai į galimus klausimus ar nuogąstavimus. Rekomenduojama naudoti retorines priemones, kad žinutė būtų paveikesnė.

Namų darbai (2)

Vizualizuokite žinutę.

Jei pasirinktas plakatas, reikia sukurti jo maketą, apgalvojant vizualinius elementus (spalvas, šriftus, paveikslėlius). Jei pasirinkta kalba, reikia paruošti jos pristatymą.

Namų darbai (3)

Pateikite **kitą pamoką**.

Sukurti plakatai ar kalbos turi būti pristatyti kitos pamokos metu. Pristatymo metu mokiniai turėtų paaiškinti savo pasirinkimus ir argumentuoti, kodėl būtent tokia žinutė yra efektyvi.

